

Sygn. akt II UK 186/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku R.F.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 marca 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego we [...] z dnia 12 października 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 października 2016 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny we [...] oddalił apelację wnioskodawcy R.F. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. o prawo do emerytury, dzieląc ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji oraz ich ocenę prawną, według której przy ustalaniu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, w wypadku ubezpieczonego, który wykazuje się okresami pracy górniczej, nie stosuje się uregulowań zawartych w art. 50d ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm., dalej jako ustawa o emeryturach i rentach z FUS lub ustawa emerytalna). Możliwość zaliczania w wymiarze półtorakrotnym okresów pracy górniczej znajduje zastosowanie jedynie

przy ubieganiu się o prawo do emerytur górniczych. Wnioskodawca nie spełnił warunków do otrzymania emerytury górniczej, jak również nie wykazał 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego wymaganego na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej, stąd brak podstaw do przyznania dochodzonego świadczenia.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie – art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej, przez przyjęcie, że wnioskodawca pomimo spełniania wszystkich ustawowych warunków nie nabywa prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, art. 50d ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej przez przyjęcie, że okres pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym można zastosować jedynie do emerytury górniczej podczas gdy żaden przepis ustawy nie zabrania zaliczenia takiego stażu pracy przy przyznawaniu emerytury za pracę w warunkach szczególnych.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono tym, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne – konieczność wyjaśnienia, czy okres pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym może zostać zastosowany przy przyznawaniu emerytury za pracę w warunkach szczególnych, wskazując ponadto, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W ocenie pełnomocnika wnioskodawcy przelicznik pracy górniczej winien być stosowany w każdym przypadku ubiegania się o emeryturę, a kwestię tę powinien rozstrzygnąć Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje

się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością, którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka 2003 nr 13, poz. 5). Wskazywana w skardze kasacyjnej potrzeba wykładni art. 50d ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie znajduje uzasadnienia. Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 50d ust. 1 ustawy emerytalnej, wymienione w nim okresy zalicza się w wymiarze półtorakrotnym, przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej przyznawanej na podstawie art. 50a albo art. 50e ustawy emerytalnej. Natomiast wnioskodawca dochodzi wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej. Kwestie wskazywane jako zagadnienie wywołujące potrzebę wykładni zostały już rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Zgodnie z tezą wyroku z dnia 2 lutego 2000 r., II UKN 354/99 (OSNAPIUS 2001 nr 12, poz. 421) Sąd Najwyższy wyjaśnił, na tle art. 6 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym

górników i ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154 ze zm.), którego brzmienie było podobne do aktualnie obowiązującego art. 50d ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zakresie dotyczącym emerytur, że wykazanie się przez ubezpieczonego okresami pracy górniczej przy ustalaniu prawa do emerytury innej niż górnicza nie powoduje przeliczania tych okresów według reguł stosowanych odnośnie do emerytur górniczych, tj. w wymiarze półtorakrotnym. Tym samym – w ocenie Sądu Najwyższego – brak podstaw prawnych do zaliczenia, jak dochodzi tego wnioskodawca, okresu pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Podobny pogląd został wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2013 r., II UZP 7/13 (OSNP 2014 nr 4, poz. 57), odnoszącej się do ustalania kapitału początkowego i nie stosowania do jego ustalania przelicznika zatrudnienia na kolei (art. 43 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Trzeba też zauważyć, że jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Należy także wskazać za wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2011 r., I PK 43/11 (niepublikowany), że jednocześnie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu).

Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.